

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ ТА ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО УПРАВЛІННЯ	
Війчук Т.І.	207
ПРИНЦИПИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	
Вінницька О.А., Чолинець Я.В.	209
ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
Гаврилець О.В., Цимбалюк Р.М.	211
РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Гозора В., Гальо Я.	213
УКРАЇНСЬКІ МЕБЛЕВІ КЛАСТЕРИ ЯК ОДИН З ДРАЙВЕРІВ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	
Гулянич В.І., Головачко В.М.	216
КЛАСИФІКАЦІЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Дубас Д.Я., Герасимов В.В.	217
ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В ПЕРІОД ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗ	
Зінкевич В. І.	219
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯМ У РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСАХ	
Іванов А.М.	221
ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РІВНЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ	
Карась П.М., Довганенко Я.І.	223
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	
Квашук О.В.	225
ВІДБУДОВА ЕКОНОМІКИ: НАПРЯМКИ, ВАЖЕЛІ, ІНСТИТУТИ	
Козир Ю.Р.	227
МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ	
Конопельнюк Т.А.	229
ЦИФРОВА МОДЕРНІЗАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСА	
Лапчук Я.С.	231
ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ АДАПТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	
Лизанець А.Г., Пак Д.О.	233
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ	
Ліба Н.С., Чучка І.М., Брецько Ю.Ю.	235
МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ОЦІНКА ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	
Луц А.В., Матвійчук С.С.	237
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	

основою її впровадження та отримання необхідного ефекту від використання в рамках операційної системи: *постійне покращення* – процес вдосконалень не закінчується ніколи, так як ні технології, ні середовище не стоїть на місці. Світ змінюється і разом з ним повинні змінюватись підходи до ощадливого та ефективного виробництва. *Стандартизація* – «завершальний акорд» у будь-якому процесі покращення. Негативною рисою операційних систем є її інертність та прагнення повернутись до сталої діяльності. Стандарти є необхідними кроками, для затвердження нових методів та принципів виробництва, без яких, тільки-що налагоджений процес з часом знову повернеться до старих звичаїв роботи.

Список використаної літератури:

1. Карта процесу в Lean-методології, URL: <https://lean.org.ua/lean-process-map>
2. Майк Ротер Вміння бачити бізнес-процеси: Створення цінності та зменшення втрат /Майк Ротер, Джон Шук; перекл. з англ. Катерина Гуменюк. – Бібліотека Лін Інституту. – Київ: Пабулум, 2017. – 132с.

Ліба Н.С.

д-р екон. наук, , професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,

Чучка І.М.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,

Брецько Ю.Ю.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,

спеціальність 051 «Економіка»,

Мукачівський державний університет

МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ОЦІНКА ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Повномасштабна російська збройна агресія спонукала мільйони українських громадян до виїзду за межі країни в пошуках безпеки. Чимало з них уже повернулися додому або планують своє повернення, тоді як інші лише планують від'їзд. Ці зміни впливають на соціально-економічну сферу, обороноздатність країни, її позиціонування у світі та призводять до наслідків, що впливатимуть на українські реалії в середньо- та довгостроковій перспективі.

Серед основних видів міграції населення, які наразі спостерігаються в Україні, можна виокремити такі:

- міграція за кордон. Станом на кінець 2022 р. понад 7,8 млн українських біженців були змушені залишити Україну, майже 4,7 млн з них отримали тимчасовий захист. Обсяги міграції перевищують усі показники за період незалежності України з 1991 р.;

- внутрішні переміщення всередині країни. За даними Міжнародної організації з міграції (МОМ), переміщення населення всередині України охопило близько 8 млн осіб;

- незаконне вивезення українських громадян до РФ. За даними Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй у справах біженців (УВКБ ООН), станом на кінець 2022 р. до росії було переміщено 2,9 млн осіб та 9400 українських дітей. Як повідомляють російські ЗМІ, до росії з України в'їхало понад 3,4 млн українців, серед них – 448 тис. дітей. За інформацією Радника – уповноваженого Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації Д. Герасимчук, станом на кінець 2022 р. з України на територію РФ, окремих районів Донецької та Луганської областей (ОРДЛО) та Білорусі було вивезено 234 тис. українських дітей;

- імміграція в Україну. Згідно з розрахунками демографів Україну очікує подальше скорочення загальної чисельності населення, зростання у його структурі частки етнічних українців та зменшення частки росіян, збільшення кількості кримських татар, а також збільшення частки мігрантів з Північного та Південного Кавказу, країн Азії, Африки. Станом на кінець 2022 р. в Україні на обліку перебуває 304 167 іммігрантів; 187 389 – іноземців та осіб без громадянства (тимчасові) [1].

Суттєвим чинником повернення/неповернення є міграційні наміри, які є різними та залежатимуть від величезної низки чинників. Наведемо певний перелік чинників, що впливають на міграційну мотивацію, хоча перелік звісно не є повним:

- тривалість війни (чим довше триває війна, тим менша вірогідністю повернення людей);
- масштаби руйнувань, зокрема, втрата житла в Україні (що вищий рівень руйнувань, тим менше шансів у людей повернутися);
- політична ситуація в Україні;
- валовий регіональний продукт (ВРП) вільних або звільнених регіонів;
- економічні перспективи України, включаючи зусилля щодо відновлення та їх швидкість (люди з меншою ймовірністю повернуться у бідність і з більшою ймовірністю повернуться, якщо буде бум відновлення);
- сімейний стан та місцезнаходження інших членів сім'ї, зокрема, вимушена розлука з членами сім'ї, втрата близьких членів сім'ї під час війни, таких як чоловік, дружина, діти, батьки тощо;
- етнічна приналежність (етнічні українці рідше повертаються на окуповану або контрольовану іншою державою територію, не в останню чергу через страх переслідування);
- тривалість перебування в ЄС (що довше люди перебуватимуть у ЄС, тим менша ймовірність того, що повернення буде реальним варіантом);
- правовий статус мігрантів у ЄС та пов'язана з ним політична ситуація (чим менш стабільний їхній статус, тим вища ймовірність повернення);
- сприйняття міграції та сприйняття України до війни (чим критичніше сприйняття України, тим менша ймовірність повернення);
- сприйняття України після війни (чим критичніше їх сприйняття України після війни, тим менша ймовірність повернення);
- сприйняття життя в ЄС (що більш позитивно вони оцінюють життя в країні, що приймає, тим більша ймовірність того, що вони залишаться) [2].

Отже, перед українським суспільством постати проблеми міграційної кризи. Тому вже зараз потрібно переглянути чинне міграційне законодавство з одночасним формуванням інституційно спроможної міграційної політики. Україна має шанси уникнути негативних соціокультурних та політичних наслідків імміграції. Для цього передусім необхідна достовірна міграційна статистика, практичні навички центральних та місцевих органів влади в організації міграційних процесів і, звичайно, належна нормативно-правова база.

Список використаної літератури:

1. Державна міграційна служба України. Режим доступу: URL: https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/year/2022_9.pdf
2. Вплив міграції на соціально-економічну ситуацію в Україні: аналіт. доп. / [В. Потапенко, А. Головка, О. Валевський та ін.]; за ред. В. Потапенка. – Київ: НІСД, 2023. – 33 с.

Луц А.В.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності 182«Технології легкої промисловості»,

Матвійчук С.С.,

канд. тех. наук, старший викладач кафедри
інженерії, технологій та професійної освіти,
Мукачівського державного університету

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Через нестабільну економічну ситуацію в країні та військові дії, фінансовий стан підприємств продовжує погіршуватися. В даних умовах мінливого економічного середовища дослідження стану галузі легкої промисловості в цілому і діяльності підприємств зокрема, є першим кроком на шляху покращення економічного механізму діяльності підприємств даної галузі. Дана тема є досить актуальною для досліджень серед вітчизняних науковців та полягає здебільшого в адаптації методів управління підприємством до реалій економічної ситуації в країні. Особливо актуально постає питання щодо вивчення тенденцій розвитку легкої промисловості України та Закарпаття зокрема, виявлення основних причин впливу зовнішнього середовища на діяльність підприємств легкої промисловості та пошук шляхів покращення фінансового стану підприємств галузі[1].

Вагомою причиною чутливості підприємств легкої промисловості до зовнішнього економічного середовища, на ряду з стратегічними прорахунками є застосування недостатньо гнучких методів планування виробництва, що зменшує можливості адаптації підприємств в умовах значних коливань кон'юнктури на ринку швейних виробів, а також товарів-замінників. Така ситуація викликана тим, що при аналізі, плануванні та прогнозуванні своєї роботи, підприємства в більшості користуються застарілими досягненнями економічної науки. До прикладу, в переважній більшості підприємств використовується розподіл витрат на одиницю

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>